

kunst@klassekampen.no

KUNST &kritikk

BETATT: Eamon O'Kane er åpenbart betatt av de rene formene vi finner hos de modernistiske arkitektene. **FOTO: GALLERI LNM**

Tradisjonelt og konseptuelt

KUNST

«In an ideal world»

Eamon O'Kane
Galleri LNM, Oslo
Står til 7. mai.

ANMELDELSE

Presist, velkomponert og malerisk tiltalende på Galleri LNM.

Irske Eamon O'Kane har siden 2011 vært professor i visuell kunst i Bergen, og virker også som kunstner. Hans siste utstilling på Galleri LNM i Oslo består av to serier. Den første tar utgangspunkt i den tyske pedagogen Friedrich Fröbel (1782–1852). Han utviklet metoder for undervisning av barn, der vekten ble lagt på å bruke leken til å utvikle barns kreativitet. Fröbel laget en gaveeske for barn som de skulle bruke til å utforske verden som form, rom og farge. Den består av geometrisk formede elementer i tre og farget ullgarn.

Den såkalte Frøbels gave var en inspirasjon for tidlige modernistiske arkitekter i arbeidet for å frigjøre arkitektur fra historiske konvensjoner, ornamentikk og annen pynt. I sin villa utenfor Chicago laget arkitekten Frank Lloyd Wright (1867–1959) et eget

lekerom som fungerte som barnehage.

Ut fra sitt konseptuelle utgangspunkt maler O'Kane bilder som er presise i sin form, velkomponerte og malerisk tiltalende. Ikke minst er han åpenbart betatt av den rene formen hos modernistiske arkitekter som også var opptatt av at bygningskroppen skulle inngå i harmonisk samspill med landskapet.

Den andre serien er frie kopier av bilder han setter pris på. De små maleriene på treplater er montert på en sammenhengende hylle langs alle veggene i ett av rommene. Verket påpeker at bildene, uavhengig av sine motiver, har en abstrakt malerisk dimensjon knyttet til hvordan de transformerer motivet til bildeflaten gjennom form og farge.

Til tross for at vi gjenkjenner motivene fra kunsthistoriske oversiktsbøker, blir de ikke bare appropriert av O'Kane, men utgjør originale, høyst selvstendige kunstverk. Det skjer gjennom nye sammenstillinger, endringen av format til miniatyrer og hans umiskjennelige personlig strøk og tegneriske manierismer.

«In an ideal world» er nok en utstilling i regi av Galleri LNM som viser oss at en tradisjonell malerisk form og teknikk ikke står i motsetning til det å arbeide systematisk ut fra et konseptuelt idégrunnlag.

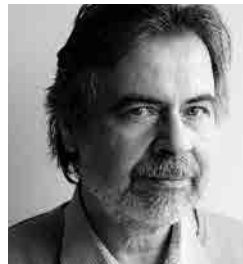
Øivind Storm Bjerke
kunst@klassekampen.no

KUNST PÅ ONSDAG:

Klassekampen anmelder aktuelle utstillinger hver onsdag gjennom hele året. Våre anmeldere kan kontaktes på kunst@klassekampen.no

Hver måned byr vi i tillegg på essays, intervjuer og nyheter fra Kunst-Norge.

Tips til våre kunstsider kan rettes til Astrid Hygen Meyer: astridm@klassekampen.no

Øivind Storm Bjerke
Professor i kunsthistorie og kunstkritiker

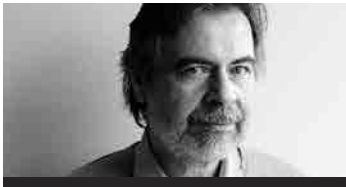
Tommy Olsson
Kunstner og kunstkritiker

Line Ulekleiv
Kunsthistoriker og kunstkritiker

Den aller siste utstillingen på Museet for

Lovende avsnitt

Øivind Storm Bjerke
KUNST

«Hot Pocket»

Tori Wrånes
Museet for samtidskunst
Står til 3. september

ANMELDELSE

Tori Wrånes kan overbevise både kunstkjenneren, skoleeleven og pensjonisten.

Tori Wrånes' separatutstilling «Hot Pocket» blir den aller siste utstillingen i den gamle bankbygningen i Kvadraturen i Oslo før Museet for samtidskunst flytter til det nye Nasjonalmuseet på Vestbanen. Her har Wrånes og hennes medarbeidere forvandlet den ofte ellers så påtrengende arkitekturen på Bankplassen til en mystisk hule. Det utgjør den perfekte setting for Wrånes' eventyrlig fortrollede og fantasieggende verden.

Tori Wrånes (f. 1978 i Kristiansand) ble formet som kunstner på det tidlige 2000-tallet. Hun har tatt opp i sin kunst impulser fra kunstnere som amerikanske Paul McCarthy (f. 1945) og Matthew Barney (f. 1967), som den gang sto på høyden. Det er kunstnere som har røtter i surrealismen, men som integrer ulike kunstformer på nye og radikale måter. På samme måte lykkes Wrånes i å smelte sammen kunstarter som teater, bildekunst og populærkultur i forseggjorte produksjoner av objekter, installasjoner og film. Produksjonene tar gjerne form av performancer der kunstneren bruker sin egen og andres kropper som instrumenter.

Til felles med McCarthy og Barney har også Wrånes en forkjærlighet for det mytologiske og primitive, men hun har funnet sitt eget stoff i den norske folketroen. Vi aner også at Wrånes har hatt et godt øye til kunstnere som Robert Gober og Sarah Lucas, men hun har i mindre grad et åpenbart kjønnsperspektiv enn dem, og er mindre orientert mot å lage objekter.

Wrånes har nylig vekket interesse på den internasjonale kunstscenen, som hun tegner seg inn i med en personlig og sterk profil.

Bankens marmorhaller er dekket med et hårete, ganske så ekkelt brunt stoff der assosiasjonene heller går til Dovregubbens hall enn til kapitalen og kunstens høyborg. Hvert rom utgjør en egen lomme av overraskelser, hvor Wrånes bruker lyd-kulisser til å dele inn utstillingen i forskjellige avsnitt.

Vi nærmest snubler over kropper som ligger på gulvet, skikkelser som kryper på veggen eller slynger seg ut i rommet. Noen ekle, organiske pøselignende formasjoner tyter ut mellom søylene i den ærverdige salen. Her er det også bygd opp en tribune som skal brukes i forbindelse med performancer som kommer utover våren.

I et av rommene treffer vi på en avstøpning av et tohodet troll som flikler med en hale, der en mikrofon former seg til en penis. Dette er en avstøpning basert på Wrånes i rollen som troll, i en performance der en enorm stein svinger frem og tilbake over hodet hennes. I et av rommene fanges oppmerksomheten av et stativ med vesker som puster langsomt inn og ut. De frittstående arbeidene oppfattes som skulpturer, og ikke som rekvisitter. Wrånes utforsker materialenes estetiske egenskaper med utpreget sans for effekter knyttet til detaljer.

Videoinstallasjonen «Your Next Vacation is Calling» er hovedverket i utstillingen. Tre digre skjermer omgir og

DET MODERNE TROLL: Trollet er en gjenstand i en ørken, som dypt inne i skogene.

oppsluker oss. Det er et videoverk som på samme tid kan oppleves som dødsens alvorlig og som en parodi, noe som gjør Wrånes' kunst skremmende og inviterende, fascinerende og engasjerende.

«Your Next Vacation is Calling» bygger på en performance der vi møter troll inne i en hule. Hulen ser ut som den er dekorert av abstrakte ekspresjonister som har gått berserk og brutt ned alle faste former. Det virker som kunstneren tar opp arven fra kunstnere som gjennom 1900-tallet viste oss verden som oppløst, flytende og